

بانك مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره سیاستها و مقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش هفتم:

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا و خدمت»

«بخش هفتم»

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا و خدمت»

صفحه

عنوان

۲	الف) مراحل الزامی قبل از ارائه خدمات به متقاضیان واردات کالا و خدمت
۳	ب) نحوه بررسی پروانه گمرکی / اسناد به جهت رفع تعهد ارزی
۶	ج) نحوه رفع تعهد ارزی در صورت عدم ارائه پروانه گمرکی و اسناد مورد درخواست
۸	د) نحوه پیگیری تعهد ارزی
۱۳	ه) پیوست‌ها

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا و خدمت»

الف) مراحل الزامی قبل از ارائه خدمات به متقاضیان واردات کالا و خدمت:

- ۱- اعتبار سنجی واردکننده قبل از ارائه خدمات و نیز کنترل سقف تعهداتی مجاز ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا.
- ۲- اخذ تعهد نامه ارائه پروانه گمرکی ورود کالا.
- اخذ تعهدنامه از واردکننده طبق فرم نمونه پیوست شماره (۲) در بخش اول مجموعه مقررات ارزی در ارتباط با تحقق مفاد ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات از بخش اول مجموعه مقررات ارزی (که در متن تعهدنامه درج گردیده است) با رعایت موارد ذیل الزامی است:
- ۱-۲- تعهدنامه باید توسط شخص واردکننده (دارنده کارت بازرگانی/مجوز واردات) تکمیل و قسمت ذیل آن نیز توسط مسئولین شعبه پس از احراز هویت متقاضی منطبق با کارت بازرگانی با ذکر نام، تایید، امضاء و مهر گردد.
- ۲-۲- مؤسسه اعتباری مکلف است تعهدنامه ماخوذه را تا پایان تسویه تعهد ارزی در سوابق مربوطه نگهداری نماید.
- ۳-۲- بر روی تعهدنامه برابر مقررات تمبر الصاق و ابطال گردد.
- ۴-۲- لازم است تعهدنامه درمورد اشخاص حقیقی توسط شخص واردکننده (دارنده کارت بازرگانی) و درمورد اشخاص حقوقی خصوصی توسط دارندگان امضاء مجاز (مرتبط با کارت بازرگانی آن شرکت) تکمیل، امضاء و مهر گردد.
- تبصره: استفاده از کارت بازرگانی شخص ثالث در سیستم بانکی کشور جهت واردات کالا و خدمت حتی بصورت وکالتی امکان پذیر نمی باشد.
- ۵-۲- درخصوص وزارتخانه‌ها، ارگانها، نهادها، شرکتهای، سازمانها و مؤسسات دولتی، اشخاص مسئول در دستگاه مربوطه (بغیر از ذیحساب) می‌بایست نسبت به تکمیل و تنظیم تعهدنامه اقدام نمایند.
- ۳-دریافت وثایق مقرر در ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات از بخش اول مجموعه مقررات ارزی.

ب) نحوه بررسی پروانه گمرکی / اسناد مثبت‌ه حاکمی از ورود و ترخیص.

۱- نحوه رفع تعهد ارزی با ارائه پروانه گمرکی و یا سایر اسناد حاکمی از ورود کالا و خدمت

۱-۱- رفع تعهد ارزی (صرفاً تعهد ارائه پروانه گمرکی) در قبال ارائه پروانه گمرکی حاکمی از ورود و ترخیص قطعی کالا و با مطابقت کمی و کیفی به لحاظ ارزش و مشخصات کالای وارده با اسناد ارائه شده مطابق با ثبت سفارش (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، ظرف مهلت مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود. در مواردی که واردکننده در مهلت‌های مقرر اعطایی نسبت به ارائه اسناد حمل و پروانه گمرکی حاکمی از ورود و ترخیص کالا اقدام ننماید، مؤسسه اعتباری موظف است ضمن ضبط وثیقه مأخوذه (موضوع ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات اول مجموعه مقررات ارزی)، مراتب را وفق مفاد این مجموعه پیگیری نماید.

تبصره ۱- در خصوص پروانه‌های سبز گمرکی که تاریخ آنها قبل از اجرایی شدن نسخه الکترونیکی آن (۱۳۹۴/۰۴/۲۹) می باشد، رفع تعهد ارزی با اخذ اصل پروانه سبز گمرکی ممهور به «مهر قابل توجه بانک» حاکمی از ورود و ترخیص کالا و مطابقت مندرجات روی و ظهر پروانه مزبور با شرایط ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود. لازم است پس از ممهور نمودن اصل پروانه و یا اصل گواهی مدلول سند گمرکی مأخوذه، به مهر شعبه/ واحد ارزی ذیربط، تصویری خوانا از روی و ظهر آن تهیه و در سوابق مربوط ضبط گردد.

تبصره ۲- در خصوص آن دسته از پروانه‌های سبز گمرکی صادره قبل از تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹ که فاقد اطلاعات کامل در سامانه پرتال ارزی می باشند، آن مؤسسه اعتباری می بایست جهت احراز اصالت پروانه‌های مذکور مراتب را از گمرکات اجرایی استعلام نماید.

تبصره ۳- در صورتیکه اصل پروانه سبز گمرکی ارائه شده فاقد مهر قابل توجه بانک باشد، مشروط بر اینکه از سایر مفاد پروانه منجمله مهر درب خروج، ورود و ترخیص کالا و همچنین مطابقت مندرجات آن با شرایط ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، توسط آن مؤسسه اعتباری احراز گردد، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

تبصره ۴- ضمن تاکید بر این مهم که در صورت عدم ارائه پروانه گمرکی در مهلت مقرر بایستی مراتب به سازمان تعزیرات حکومتی جهت اقدامات لازم منعکس گردد، در این خصوص در صورت وصول پروانه پس از مهلت مقرر با تأیید بخش حقوقی آن بانک، نسبت به بررسی ایفای تعهد ارزی اقدام لازم صورت پذیرد.

تبصره ۵- در مواردی که تامین ارز اعتبارات اسنادی و یا حواله ارزی، جهت کالاهای وارداتی از محل منابع بانک مرکزی، حساب ذخیره ارزی و یا صندوق توسعه ملی بوده و بطور خاص مدت زمان دیگری برای مهلت ارائه پروانه ترخیص کالا از گمرک در نظر گرفته شده باشد، ملاک عمل صرفاً مفاد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.

۱-۲- در صورت ارائه اصل پته مسافرتی بصورت تجاری کمتر از ۲۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها (مورد تایید گمرک جمهوری اسلامی ایران)، حاوی وزن، تعداد، ارزش و نوع کالا و احراز تطابق کامل مفاد آن به لحاظ کمی و کیفی مطابق با ثبت سفارش (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی) و اسناد حمل مربوطه، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

شماره: ۰۱/۱۱۷۱۳۲

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۱۰

۳-۱- مرجوع شدن کالا به منزله عدم ورود کالا به کشور تلقی و رفع تعهد ارزی منوط به ورود مجدد کالا بصورت بدون انتقال ارز طبق بند ۲ ماده ۳۸ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات با اخذ تاییدیه وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران) و ارائه اصل پروانه گمرکی مربوطه و یا برگشت عین ارز به میزان ارزش کالای مرجوعی مطابق مفاد این مجموعه خواهد بود. در صورت عدم بازگشت ارز ضمن ضبط وثیقه مأخوذه موضوع ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات بخش اول مجموعه مقررات ارزی، می‌بایست مراتب بلحاظ خروج غیر قانونی ارز از طریق بخش حقوقی مؤسسه اعتباری پیگیری شود.

۴-۱- ارائه پروانه ورود موقت جهت تسویه تعهد ارزی به جای پروانه گمرکی حاکی از ترخیص قطعی کالا قابل قبول نبوده و صرفاً بابت ثبت سفارشات ورود موقت و یا واردیکه حسب بخشنامه شماره ۰۰/۲۵۹۶۸۹ مورخ ۱۴۰۰/۹/۸ (پیوست شماره ۱) از محل منابع ارزی واردکننده با انجام ثبت آماری وارد و یا پیشتر در چارچوب مفاد بخشنامه شماره ۹۷/۱۵۲۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۵ از محل ارزشهای تعریف شده (از محل ارز صادرات و حساب واردکننده) وارد شده اند، قابل پذیرش خواهد بود. در ارتباط با موارد اقدام شده براساس بخشنامه اخیرالذکر علاوه بر اخذ پروانه ورود موقت، ارائه تاییدیه گمرک ذریبط مبنی بر انجام صادرات از محل پروانه مذکور حداقل به میزان ارز تامینی الزامی خواهد بود. رفع تعهد صادراتی به میزان ارز تامینی، الزامی خواهد بود.

۵-۱- رفع تعهد ارزی از بخش خدماتی اعتبارات اسنادی و یا حواله ارزی منوط به ارائه اصل صورتحسابهای قطعی انجام کار و ارائه تاییدیه کارفرما (بالاترین مقام سازمان یا هیأت مدیره شرکت) مبنی بر انجام خدمت پس از کسر مالیات متعلقه و سایر کسورات قانونی با رعایت سایر مقررات بلامانع بوده و در غیر اینصورت رفع تعهد ارزی منوط به برگشت عین ارز (وفق ترتیبات مقرر این مجموعه) خواهد بود.

۶-۱- در مورد کالاها و تجهیزاتی که با رعایت مقررات مربوطه تماماً یا بخشی از آن توسط سازنده داخلی (ساخت داخل) تامین می‌گردد، با توجه به فقدان گواهی مبدأ، بارنامه و عدم صدور پروانه گمرکی، ارائه اسناد ذیل جهت رفع تعهد ارزی الزامی می‌باشد:

الف- سیاهه تجاری

ب- لیست بسته‌بندی

ج- قبض انبار و یا صورتجلسه تحویل کالا (بجای بارنامه) که مبین تحویل کالا به انبار خریدار بوده و به امضای نمایندگان خریدار و فروشنده رسیده باشد.

د- گواهی بازرسی

۷-۱- چنانچه در پیش فاکتور فروش کالا به ارسال کالای مجانی اشاره شود و توسط سازمان توسعه تجارت ایران تایید شده و نیز کالای مجانی علاوه بر اصل کالا در اوراق ثبت سفارش به صراحت قیدگردد، واردکنندگان می‌بایست نسبت به اظهار کالا به گمرکات بر مبنای کالای موضوع پروفرما همراه با کالای مجانی اقدام نمایند و هرگونه مغایرت کمی و کیفی کالای مجانی نیز کسر تخلیه محسوب خواهد شد. سیستم بانکی کشور ملزم به وصول پروانه گمرکی ترخیص کل محموله (اصل کالا بعلاوه کالای مجانی) برای رفع تعهدات ارزی خواهد بود.

۸-۱- در مورد آن دسته از تعهدات ارزی ایفاء نشده واردکنندگان اعم از بخش دولتی یا خصوصی که بلحاظ عدم ارائه پروانه گمرکی/کسر تخلیه/بیش بودارزش کالا در این بانک سابقه پیگیری داشته و تحت تعقیب قانونی قرار گرفته‌اند، به هنگام تسویه تعهد (در صورت احراز شرایط رفع تعهد ارزی) بایستی مراتب را جهت اخذ نامه رفع سوء اثر (کان لم یکن نمودن) از سابقه تعقیبی به این بانک منعکس نمایند. بنابراین در اینگونه موارد صرف اعلام رفع تعهد از واردکنندگان توسط بانک عامل کفایت ننموده و لازم است با ذکر شماره و تاریخ نامه تعقیبی مراتب را به این بانک اعلام نمایند.

۹-۱- واردکنندگانی که نسبت به ورود تکنولوژی و دانش فنی از جمله در قالب محمول الکترونیکی شامل لوح فشرده، نرم‌افزار و ... اقدام به گشایش اعتبارات اسنادی و یا حواله ارزی نموده‌اند، موظف به ارائه پروانه گمرکی مطابق به ویژه به لحاظ ارزش ارزی پروانه گمرکی می باشند.

۱۰-۱- ارائه پروانه ترانزیت اعم از داخلی و یا خارجی جهت تسویه و احراز رفع تعهد ارزی ناشی از واردات کالا مورد قبول نمی باشد.

۱۱-۱- مواردی که کالای وارداتی به کشور قبل از انجام ترخیص قطعی از گمرک، به هر جهت امحا گردد؛ تعهد ارزی واردکننده بابت کالای مربوطه مرتفع نگردیده و در این راستا ملزم به رفع تعهد ارزی خواهد بود.

۱۲-۱- تا زمانی که از اعتبارات اسنادی و یا حواله ارزی، رفع تعهد ارزی کامل بعمل نیامده است از انتقال و جابجایی پرونده‌ها و سوابق مربوط به بایگانی راکد و یا امحاء آن اکیداً خودداری گردد.

۱۳-۱- رفع تعهد ارزی از اعتبارات اسنادی و حواله ارزی انجام شده بابت کرایه حمل، هزینه بازرسی و دموراژ منوط به رفع تعهد ارزی از اسناد کالای وارداتی مربوطه می باشد.

۱۴-۱- در صورتیکه طبق شرایط ثبت سفارش، کالا بصورت وزنی خریداری شده باشد، مغایرت در تعداد موردی نداشته و اگر بصورت تعدادی خریداری شده باشد مغایرت در وزن موجب الزام به تعهد نخواهد بود.

۱۵-۱- در صورت فزونی ارزش پروانه گمرکی حاکی از ترخیص قطعی کالا، امکان رفع تعهد ارزی به میزان ارزش اسناد حمل ارائه شده مرتبط با آن پروانه گمرکی؛ با اخذ تأییدیه گمرک ج.ا. مبنی بر اینکه کالای مربوط قاچاق محسوب نگردیده، میسر خواهد بود.

۲- بررسی ورود کالا به سایر گمرکات و نیز کالاهای و خدمات وارده به مناطق آزاد تجاری-صنعتی/ویژه اقتصادی و یا ترخیص شده از گمرکات آنها

۱-۲- با توجه به اینکه واردکننده می‌بایستی کالا را از طریق گمرکی که قبلاً در اوراق ثبت سفارش/خدمت، پیش بینی شده است وارد و ترخیص نماید، چنانچه با تغییر گمرک مقصد اختلاف ارزشی ناشی از مغایرت گمرک (اختلاف کرایه حمل داخلی) حادث گردد، واردکننده می‌بایست ضمن ارائه اصل پروانه گمرکی مطابق، به میزان اختلاف کرایه حمل حادث شده نسبت به برگشت عین ارز (وفق ترتیبات مقرر این مجموعه بالاخص بخش دوم) اقدام نماید.

تبصره: در مورد اعتبارات اسنادی مفتوحه از محل منابع بانک مرکزی/حساب ذخیره ارزی اختلاف کرایه حمل مورد بحث می‌بایست به همراه سود و ۱۲٪ جریمه و در مورد منابع صندوق توسعه ملی به همراه ۶٪ جریمه از زمان پرداخت وجه اسناد به فروشنده محاسبه و طبق بند "ج" این بخش اقدام گردد.

۲-۲- رفع تعهد ارزی از اعتبارات / بروات اسنادی و حواله‌های ارزی که کالاهای مربوطه به جای سرزمین اصلی از گمرکات مناطق آزاد تجاری و یا ویژه اقتصادی ترخیص و وارد سرزمین اصلی شده باشد، منوط به ارائه اصل پروانه گمرکی صادره توسط گمرکات مستقر در مناطق بنحویکه کلیه مفاد و مندرجات پروانه صرف نظر از تغییر گمرک ترخیص کننده مطابق با شرایط اعتبار و اسناد حمل باشد با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

تبصره: چنانچه مقصد کالای اعتبارات اسنادی و یا حواله، بدو سرزمین اصلی بوده باشد، رفع تعهد ارزی صرفاً منوط به ارائه پروانه گمرکی و یا مدلول سند گمرکی مطابق بند "ب" بوده و گواهی‌های صادره از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مورد قبول نخواهد بود.

۳-۲- رفع تعهد ارزی از اعتبارات/بروات اسنادی و حواله‌های ارزی که بدو مقصد کالای آنها مناطق آزاد تجاری-صنعتی و یا ویژه اقتصادی بوده باشد، به شرح زیر خواهد بود:

۱-۳-۲- جهت رسیدگی به تعهدات ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ که در سامانه رفع تعهد ارزی ثبت گردیده‌اند، در صورتی که تأمین ارز مربوطه از محل ارز متقاضی و به مقصد مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی باشد، انجام تسویه سند در سامانه رفع تعهد ارزی با اخذ گواهی سازمان منطقه حاکی از ورود کالا مطابق با اسناد حمل مربوطه (درخصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر مورد مذکور تطابق با شرایط مندرج

شماره: ۰۳/۳۳۵۷

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۱

در اعتبار اسنادی) مطابق فرم پیوست شماره (۲)، توسط آن بانک با رعایت سایر ضوابط و مقررات مربوطه امکانپذیر خواهد بود. در خصوص ثبت خدمت های انجام شده به مقصد مناطق ویژه اقتصادی انرژی پارس، پتروشیمی بندر امام و کشتی سازی خلیج فارس و تسهیلات پرداختی از محل حساب ذخیره ارزی یا صندوق توسعه ملی، انجام تسویه سند توسط آن بانک در سامانه رفع تعهد ارزی در صورت ارائه مدارک مربوطه (فرم مربوطه) با رعایت سایر ضوابط و مقررات مربوطه امکانپذیر خواهد بود.

۲-۳-۲- رفع تعهد ارزی از تعهدات ایجاد شده از ابتدای سال ۱۳۹۷ با پذیرش " پروانه های گمرکی صادره توسط گمرکات مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی " یا " ارائه تاییدیه مکتوب در سربرگ دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی منضم به گواهی های ورود کالا به مناطق مزبور مطابق فرم نمونه پیوست (۲) " حاکی از مطابقت کمی و کیفی مندرجات پروانه ها/ گواهی های مزبور با شرایط ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه (در خصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی) امکان پذیر خواهد بود.

۲-۴- در مواردیکه ثبت سفارش های کالایی صادره (سرزمین اصلی) طی سالهای ۱۳۹۹-۱۳۹۷ تامین ارز آن در چارچوب مقررات این بانک انجام و واردات آنها به مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی صورت پذیرفته است، در صورت تأیید شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مبنی بر اینکه کالای مربوطه از ابتدا به مقصد مناطق بوده و به مناطق مزبور نیز وارد شده و مورد استفاده قرار گرفته است، رفع تعهد ارزی (صرفاً تعهد ارائه پروانه گمرکی) در چارچوب مفاد بند ۳-۲ بلامانع خواهد بود. ضمناً مواردی که بعد از تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ تأمین ارز آن با نرخ ارز رسمی (معادل ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار) صورت پذیرفته است؛ مشمول ضوابط اخیرالذکر نمی گردد.

۲-۵- رفع تعهد ارزی اعتبارات اسنادی و یا حواله ارزی مربوط به واردات خدمت به مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی منوط به ارائه اصل صورتحسابهای قطعی انجام کار و ارائه تاییدیه کارفرما (بالاترین مقام سازمان یا هیأت مدیره شرکت) مبنی بر انجام خدمت پس از کسر هرگونه کسورات قانونی مترتب و نیز با ارائه تاییدیه مکتوب در سربرگ دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی با رعایت سایر مقررات بلامانع می باشد.

ج) نحوه رفع تعهد ارزی در موارد عدم ارائه پروانه مطابق (شامل عدم ورود کالا / کسرتخلیه/ کسر ارزش و گران نمایی)

۱- گواهی مدلول سند گمرکی ورود کالا بابت عدم واردات کالا

در صورتی که واردکننده مراتب مفقودی و یا عدم دسترسی به اصل پروانه سبز گمرکی ورود کالا (در خصوص پروانه های سبز گمرکی صادره قبل از اجرائی شدن نسخه الکترونیکی) را اعلام نماید، بانک عامل می بایست ضمن در جریان قراردادن واردکننده به منظور مراجعه و ارائه مدارک لازم به گمرک مربوطه (تعهدنامه محضری، آگهی در روزنامه و ...) با گمرک ترخیص کننده کالا مکاتبه و ضمن تقاضای صدور گواهی مدلول سند گمرکی حاوی شماره اعتبارات اسنادی/حواله، ثبت سفارش، نام بانک و شعبه، ارزش ارزی و ریالی کالا، نوع، شماره تعرفه، تعداد و وزن کالا، شماره پروانه گمرکی (شماره پروانه گمرکی همان شماره ثبت اظهارنامه کوتاژ می باشد) و در نهایت تأیید مراتب ورود و ترخیص کالا از گمرک را استعلام نماید. بدیهی است در صورتیکه مفاد گواهی مدلول سند گمرکی با شرایط اعتبار اسنادی/اطلاعات ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه مطابقت داشته باشد، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

۲- ارائه تاییدیه گمرک جمهوری اسلامی ایران بابت کسر تخلیه

چنانچه پروانه گمرکی ارائه شده دارای کسرتخلیه به لحاظ وزنی در مقایسه با ثبت سفارش و اسناد حمل ثبت شده باشد، حسب نظر گمرک جمهوری اسلامی ایران تلورانس های وزنی تا سقف اعلام شده در سامانه

شماره: ۰۳/۳۳۵۷

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۱

رفع تعهد ارزی لحاظ گردیده است، لذا هرگونه رفع کسرتخلیه بابت آنها فاقد موضوعیت می‌باشد. لیکن در مواردی که وزن خالص و ناخالص اظهاری در پروانه گمرکی با اسناد حمل ثبت شده مطابق بوده ولی کسر تخلیه بابت وزن ناخالص خروجی حادث شده باشد، با ارائه تأییدیه کتبی از سوی مرکز واردات/دفتر واردات گمرک جمهوری اسلامی ایران یا درج تأییدیه توسط بالاترین مقام گمرکات اجرائی یا قائم مقام وی در ذیل پروانه گمرکی مبنی بر نبود کسرتخلیه یا اعلام میزان کسر تخلیه، رفع تعهد ارزی بابت بخش مورد تأیید امکان پذیر خواهد بود. ضمناً فهرست افراد حائز شرایط به منظور درج تأییدیه مذکور توسط اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی این بانک در بخش اخبار سامانه رفع تعهد ارزی درج می‌گردد.

۳- ارائه گواهی اخذ خسارت از شرکت بیمه

در صورتیکه بابت جبران کسر تخلیه کالا/عدم ورود کالا، گواهی تأمین خسارت از شرکت بیمه ارائه گردد بایستی مشتمل بر موارد ذیل باشد:

۳-۱- گواهی مذکور می‌بایست بعنوان بانک عامل و شعبه ذیربط و حاوی مشخصات کامل کالای کسری بلحاظ وزن، تعداد، نوع کالای خسارت دیده و اشاره به پرداخت مبلغ ریالی به همراه ذکر معادل ارزی خسارت با ذکر شماره چک مربوطه باشد.

تبصره: در صورتیکه تأمین ارز به نرخ کمتر از نرخ ETS باشد، ملاک عمل جهت رفع تعهد ارزی، واریز مابه التفاوت روز تأمین تا ETS به حساب این بانک می‌باشد، ضمناً در صورت عدم پوشش کامل مبلغ ارزی خسارت (کمتر از مبلغ تعهد) مابقی مبلغ بصورت عین ارز لزوماً توسط مشتری تأمین گردد.

۳-۲- خسارت دریافتی بابت جبران کسر تخلیه از شرکت بیمه در خصوص مواردی که ارز آنها از محل تسهیلات بانک مرکزی / حساب ذخیره ارزی / صندوق توسعه ملی تأمین گردیده است، می‌بایست به ارز و به حساب بانک مرکزی (در صورتیکه در بخشنامه‌های مربوطه شرایط دیگری تعیین نشده باشد) / حساب ذخیره ارزی / صندوق توسعه ملی واریز گردد. در صورت عدم پوشش کامل خسارت (کمتر از مبلغ تعهد) مابقی مبلغ بصورت عین ارز لزوماً توسط مشتری تأمین گردد.

تبصره: با توجه به بند فوق، تذکر مقتضی به متقاضی به جهت اخذ بیمه نامه لازم داده شود.

۳-۳- در صورتیکه کالا در محوطه گمرک (محوطه انبارهای عمومی) و یا محوطه سازمان بنادر و دریانوردی دچار خسارت و یا زیان گردد ارائه گواهی تأیید خسارت از سوی گمرک یا سازمان بنادر کفایت خواهد نمود.

۴- ورود کالای بدون انتقال ارز

۴-۱- ورود کالا از محل پروانه بدون انتقال ارز به منظور رفع تعهد ارزی و بمیزان تعهد ایجاد شده (بابت کالای کسری - ضایعات کالای وارداتی - مغایرت کالاهای وارداتی با کالای سفارش شده) مشروط به اخذ تأییدیه کتبی وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران) و ارائه پروانه گمرکی حاکی از ورود کالا طبق بند ۲ ماده ۳۸ آئین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات امکان‌پذیر خواهد بود.

۴-۲- در صورت درج عبارت بدون انتقال ارز در پروانه مرتبط با ثبت سفارش بانکی، مشروط بر اینکه علاوه بر شماره ثبت سفارش، سایر مشخصات مندرج در پروانه گمرکی مطابق با اسناد حمل و ثبت سفارش باشد، با اخذ تأییدیه گمرک مبنی بر دریافت حقوق ورودی و عدم وجود گران نمایی رفع تعهد ارزی بلامانع می‌باشد.

۵- تأییدیه مبین متروکه شدن کالا

۵-۱- در صورتیکه کالای وارده به هر علت در گمرک مقصد متروکه گردد، آن بانک مکلف است علاوه بر اخذ گواهی گمرک حاکی از ورود کالا به کشور و تأیید متروکه شدن کالا که حاوی شماره ثبت سفارش (شماره ابزار پرداخت) و مشخصات کامل کالا بلحاظ وزن، نوع، شماره تعرفه، تعداد و ارزش استنباطی ارزی

شماره: ۰۲/۱۱۷۱۳۲

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰

و ریالی کالای موضوعه، گواهی دیگری نیز از سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی منضم به فاکتور فروش کالای متروکه، مقدار/تعداد اخذ نموده، بنحویکه در صورت تطابق مندرجات گواهی‌های مزبور با اسناد حمل (تفاوت ارزش کالای مندرج در گواهی سازمان جمع‌آوری اموال تملیکی تا ۵٪ قبل قبول است)، ثبت سفارش و رعایت بند ۳-۵، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

تبصره ۱: مبنای محاسبه معادل ارزی فاکتور فروش سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی نرخ اعلامی بانک مرکزی بر مبنای نرخ بیشینه ارز در روز صدور فاکتور فروش مزبور و روز ایجاد تعهد ارزی می‌باشد.
تبصره ۲: چنانچه کالای متروکه مجدداً به واردکننده واگذار شده باشد ارزش کالای مندرج در فاکتور فروش می‌باید حداقل به میزان ۱۰٪ ارزش کالا باشد و سپس در فرایند رسیدگی لحاظ گردد.

۲-۵- حسب مصوبه هیات محترم وزیران آن دسته از واردکنندگان کالا که با استفاده از ارز تخصیصی کمتر از نرخ گواهی سپرده ارزی برای سالهای قبل از ۱۳۸۱ و کمتر از نرخ روز برای سال ۱۳۸۱ و بعد از آن اقدام به واردات کالا نموده‌اند و کالای آنها متروکه شده باشد می‌باید جهت محاسبه و پرداخت مابه‌التفاوت موضوع مصوبه شورای محترم اقتصاد به سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان معرفی شوند. لذا در اینگونه موارد پس از رسیدگی‌های بایسته و تحقق مراتب فوق رفع تعهد ارزی موکول به وصول تاییدیه سازمان مذکور خواهد بود. علاوه بر اخذ تاییدیه مزبور، گواهی کالای متروکه شده بایستی از نظر کمی و کیفی مطابق شرایط اسناد حمل باشد.

۳-۵- مواردی که کالای وارداتی به کشور قبل از انجام ترخیص قطعی از گمرک و یا در سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی، به هر جهت امحا گردد؛ تعهد ارزی واردکننده بلیت کالای مربوطه مرتفع نگردیده و در این راستا ملزم به رفع تعهد ارزی در چارچوب مفاد این بخش خواهد بود.

۶- بیش بود ارزش کالا (گران نمائی)

۱-۶- متولی اعلام بیش بود ارزش کالا یا گران نمایی، دفتر تعیین ارزش گمرک ایران می‌باشد که با ارایه نامه از طرف دفتر مذکور اعلام خواهد گردید. در مواردی که گمرکات ترخیص کننده کالا به صورت مکتوب یا در شرح تجاری کالا رأساً اعلام بیش بود ارزش نمایند، موضوع بلحاظ اخذ تایید نهایی می‌بایست از دفتر تعیین ارزش گمرک ایران استعلام گردد. تا زمان دریافت تاییدیه مزبور مبنی بر عدم وجود بیش بود ارزش به میزان بیش بود اعلامی توسط گمرک به شرح فوق از آزاد سازی وثایق و رفع تعهد ارزی اجتناب گردد.

۲-۶- رفع تعهد ارزی از بابت بیش بود ارزش کالا در صورتیکه تاریخ واریز اسناد حمل قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ باشد منوط به اجرای کامل مفاد بند (۱-۲) از قسمت "د" بوده و پس از تاریخ فوق صرفاً منوط به استرداد عین ارز طبق بند (۱-۳) از قسمت "د" از سوی واردکننده خواهد بود.

۷- کسر ارزش

در خصوص تعهدات ارزی که دارای کسر ارزش پروانه گمرکی می‌باشند، رفع تعهد ارزی منوط به استرداد عین ارز توسط واردکننده خواهد بود.

د) نحوه پیگیری تعهد ارزی

۱- برگشت و فروش ارز

۱-۱- چنانچه واردکننده موفق به ارائه اصل پروانه گمرکی/گواهی مدلول سند گمرکی و یا اسناد مقرر در مهلت تعیین شده نگردیده باشد و یا پروانه ارائه شده دارای کسر تخلیه، بیش بود ارزش (گران نمائی)، کسر ارزش و یا اختلاف ارزش ناشی از کرایه حمل داخلی به دلیل تغییر گمرک مقصد حادث گردد، در صورتیکه تاریخ واریز اسناد حمل قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ باشد، آن بانک موظف است نسبت به فروش ارز به نرخ روز مراجعه واردکننده جهت تسویه تعهد ارائه پروانه سبز گمرکی مبادرت و سپس اقدام به بازخرید ارز از

شماره: ۰۲/۱۱۷۱۳۲

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰

مشتری به نرخ روز واریز اسناد و صدور و ارسال اعلامیه خرید ارز طبق فرم نمونه پیوست شماره (۳) با تأکید به درج کد ۲۱ در فیلد مربوطه به منظور رفع تعهد واردات اقدام و بلافاصله عین ارز خریداری شده را نیز به حساب بانک مرکزی واریز و معادل ریالی آن را به نرخ روز واریز اسناد از این بانک دریافت نمایند.

۱-۲- برای آن دسته از موارد که علی‌رغم آنکه تاریخ واریز اسناد آن از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ به بعد بوده لیکن نرخ ارز، استثنائاً نرخهای متداول قبل از تاریخ مذکور از جمله شناور، صادراتی و... باشد، جهت رفع تعهد ارزی می‌بایست مطابق بند فوق انجام پذیرد.

۱-۳- درخصوص تعهدات ارزی ناشی از عدم ارائه پروانه گمرکی، بیش بود و یا کسر تخلیه کالاهای وارده که تاریخ حواله، واریز/ظهنویسی اسناد از ۱۳۸۱/۱/۱ به بعد باشد، رفع تعهد ارزی منوط به استرداد عین ارز توسط واردکننده خواهد بود.

تبصره: چنانچه در راستای ایفای تعهدات به شرح فوق نتیجه مطلوبی حاصل نگردد ضروری است آن بانک ضمن ضبط وثایق مأخوذه، نسبت به پیگیری موضوع از سازمان تعزیرات حکومتی اقدام نماید.

۱-۴- برگشت عین ارز/اخذ مابه التفاوت بلحاظ محل تامین ارز به شرح ذیل می باشد:

۱-۴-۱- چنانچه ارز مربوطه از محل ارز بانک مرکزی/ارز مرجع/ارز مبادله ای تامین شده باشد می بایستی نسبت به استرداد عین ارز به نرخ روز واریز اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی دیداری، ریفاینانس و فاینانس)، تاریخ ظهنویسی اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی مدتدار) و تاریخ انتقال وجه (درمورد حواله) به میزان تعهد ایفاء نشده توسط واردکننده و صدور اعلامیه خرید ارز طبق فرم نمونه پیوست شماره (۳) و ارسال یک نسخه از اصل آن به این بانک (موارد پیش از تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹) و بعد از تاریخ اخیر الذکر با ثبت در سامانه رفع تعهد ارزی اقدام گردد.

تبصره: چنانچه نرخ ارز در روز واریز اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی دیداری، ریفاینانس و فاینانس)، تاریخ ظهنویسی اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی مدتدار) و تاریخ انتقال وجه (درمورد حواله)، بیشتر از نرخ ارز در روز مراجعه وارد کننده جهت تسویه تعهد باشد، مبنای محاسبه جهت پرداخت معادل ریالی به مشتری براساس نرخ ارز در روز مراجعه خواهد بود. چنانچه نرخ فروش ارز این بانک کمتر از نرخ کمیته تعریف شده باشد، ملاک عمل برای تسویه ریالی بابت استرداد ارز توسط واردکننده، نرخ فروش ارز بانک مرکزی به بانک‌های عامل خواهد بود.

۱-۴-۲- در خصوص اعتبارات اسنادی گشایش شده، بروات اسنادی ثبت شده و حواله‌های ارزی صادره بعد از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۲، چنانچه ارز مربوطه از محل " سامانه معاملات الکترونیکی ارز "، " ارز حاصل از صادرات خود /دیگران " تامین گردیده باشد، در صورت عدم ایفای تعهد ارزی توسط متقاضی، رفع تعهد ارزی (صرفاً تعهد ارائه پروانه گمرکی) منوط به استرداد ارز به نرخ خرید ارز سامانه معاملات الکترونیکی ارز در روز واریز اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی دیداری، فاینانس و ریفاینانس)، ظهنویسی اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی مدتدار)، و روز انتقال وجه (درمورد حواله) با صدور اعلامیه خرید ارز خواهد بود. مقتضی است مؤسسه اعتباری بلافاصله ارز خریداری شده را با هماهنگی ادارات آمار و تعهدات ارزی و بین الملل این بانک به حساب بانک مرکزی واریز و معادل ریالی آن را به نرخ مذکور، از این بانک دریافت نماید.

تبصره ۱: چنانچه نرخ خرید ارز در روز قبل از مراجعه جهت تسویه تعهد (نرخ سامانه معاملات الکترونیکی ارز) کمتر از نرخ ارز در روز واریز/ظهنویسی و یا انتقال وجه بشرح فوق باشد، مبنای تسویه ریالی با واردکننده (پرداخت معادل ریالی ارز عودت شده) نرخ ارز در روز قبل از مراجعه جهت تسویه تعهد خواهد بود.

شماره: ۲/۱۱۷۱۳۲۰۲

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰

تبصره ۲: در مواردی که ارز ثبت سفارش از محل کوتاژهای صادراتی و خارج از سامانه نیما تأمین شده باشد، مبنای خرید ارز به منظور رفع تعهد ارزی نرخ کمینه ارز در تاریخ "تأیید تأمین" و "روز مراجعه متقاضی جهت رفع تعهد ارزی" خواهد بود. ضمناً نرخ مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی (ETS) ملاک عمل می‌باشد. در صورت تأمین ارز از محل منابع بلنک مرکزی، چنانچه نرخ فروش ارز این بلنک کمتر از نرخ کمینه تعریف شده باشد، ملاک عمل برای تسویه ریالی بابت استرداد ارز توسط واردکننده، نرخ فروش ارز بانک مرکزی به بانک‌های عامل خواهد بود.

۵-۱- رفع تعهد ارزی از اعتبارات/بروات اسنادی و حواله‌های ارزی انجام شده از محل حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی چنانچه بعلت عدم حمل/اکسرتخلیه/بیش بود ارزش کالاهای وارداتی پروانه گمرکی ارائه نگردد و یا به لحاظ تغییر گمرک مقصد اختلاف ارزش (اختلاف کرایه حمل داخلی) ایجاد شود، به میزان تعهد ارزی ایفاء نشده مرتبط با موارد فوق، از تاریخ معامله اسناد تا روز تسویه ازسوی متقاضی (حداکثر تا مهلت تعیین شده برای ارائه پروانه سبز گمرکی بارعایت بخشنامه‌ها و مقررات موضوعه) جریمه‌ای بمیزان ۱۲٪ و بابت صندوق توسعه ملی ۶٪ تعلق می‌گیرد که می‌بایست از مشتری اخذ و به‌همراه اصل و سود دوره مربوطه بصورت عین ارز تماماً به حساب بانک مرکزی (در صورتیکه در بخشنامه‌های مربوطه شرایط دیگری تعیین نشده باشد)/حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی واریز شود. در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجوه مورد بحث (در مدت یادشده) آن بانک می‌بایست کل دیون مشتری را از منابع ارزی خود تادیه نموده و از مبالغ مورد نظر سهمی به مؤسسه اعتباری تعلق نمی‌گیرد.

۶-۱- در مواردیکه تأمین ارز از محل سپرده ارزی متقاضی وبعد از تاریخ ۱۳۹۷/۱/۲۲ صورت گرفته باشد، در صورت عدم ایفای تعهد توسط متقاضی، رفع تعهد ارزی منوط به دریافت ملبه التفاوت نرخ خرید ارز سامانه (ETS) در روز واریز اسناد (در مورد اعتبار/برات اسنادی دیداری، فاینانس و ریفاینانس)، ظهرونیسی اسناد (در مورد اعتبار/برات اسنادی مدت دار) و روز انتقال وجه (در مورد حواله) تانرخ فروش ارز سامانه (ETS) در روز مراجعه جهت تسویه خواهد بود. در ارتباط با مواردی که نرخ ارز کاهش یافته، آن بانک بایستی نسبت به اخذ مابه‌التفاوت خرید و فروش ارز در سامانه مذکور به نرخ روز مراجعه مبادرت نموده و بلافاصله نسبت به واریز مبالغ مربوطه به حساب شماره (۸۰۰۰۳۰۰۰۰۰۱۰۶۰۴۴) نزد بانک مرکزی ج.ا.ا اقدام نماید.

۲- انعکاس موضوع تعهد ارزی (شامل عدم ارائه اسناد حمل، عدم ارائه پروانه گمرکی

ورود کالا، کسرتخلیه، کسر ارزش و بیش بود ارزش):

در صورتیکه واردکننده طبق موارد مندرج در بخشنامه و ظرف مهلت‌های مقرر اقدامی جهت رفع تعهد ارزی به عمل نیاورده باشد می‌بایست به شرح ذیل اقدام گردد:

۱-۲- در خصوص تعهدات ارزی قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ آن بانک کماکان مکلف است ضمن در جریان قراردادن واردکننده از موضوع عدم ایفاء تعهد ارزی، اطلاعات لازم مطابق فرم نمونه پیوست شماره (۴) همراه با یک نسخه از تصاویر اعلامیه فروش ارز صادره و فرم تعهدنامه مأخوذه (فرم نمونه پیوست شماره ۷) را به این بانک اعلام و ارسال نمایند.

شماره: ۰۲/۱۱۷۱۳۲

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰

۲-۲- با عنایت به سیاست تکنرخی ارز از سال ۱۳۸۱، بانک گشاینده اعتبار/برات اسنادی/حواله مکلف است درخصوص تعهدات ارزی پس از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ تا تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹ ضمن ارسال فرم تکمیل شده پیوست شماره (۴) به این بانک (موارد بعد از تاریخ اخیر الذکر با درج در سامانه رفع تعهد ارزی)، مراتب را توسط بخش حقوقی آن بانک رأساً از طریق مراجع ذیصلاح (سازمان تعزیرات حکومتی استان) پیگیری و ضمن ثبت در سامانه رفع تعهد ارزی نسبت به تعقیب قضائی متعهدین ارزی اقدام و پس از حصول نتیجه این بانک را مطلع نمایند.

۲-۳- ضمن جلب توجه و اجرای مفاد قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (تبصره ۷ ذیل بند ح) ماده ۲ مکرر) چنانچه در بررسی تعهدات ارزی ایفاء نشده اشخاص حقیقی و حقوقی که به استناد ماده ۱۰ قانون تعزیرات حکومتی از مصادیق تخلف از ضوابط و مقررات دولت محسوب می‌گردد، مواردی همچون میزان تخلف ارزی، علت تخلف، تعداد تخلف، شرایط تخلف، میزان آثار سوء تخلف، سوابق و هویت متخلف و ملاحظه سایر قرائن، طن ارتکاب جرم اشخاص مزبور را برای آن مؤسسه اعتباری ایجاد نماید، لازم است ضمن انعکاس موضوع به سازمان تعزیرات حکومتی وفق بند ۲-۲ از قسمت (د) بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی، رأساً نسبت به تعقیب کیفری متعهدین ارزی مذکور اقدام نمایند.

۲-۴- در صورت صدور رأی قطعی از سوی سازمان تعزیرات حکومتی و یا سایر مراجع قضایی مبنی بر برائت واردکننده، پیگیری تعهد ارزی فاقد موضوعیت خواهد بود. در صورت صدور قرار منع تعقیب و قطعیت آن، رفع تعهد منوط به تایید بخش حقوقی آن بانک / مؤسسه اعتباری مبنی بر طی کلیه مراحل دادرسی خواهد بود.

۳- آزاد سازی وثایق

۳-۱- در صورت ایفاء تعهدات ارزی مؤسسه اعتباری می بایست نسبت به آزاد سازی وثایق به نسبت تعهدات ارزی ایفاء شده با در نظر گرفتن مهلت های مربوطه اقدام نماید.

۳-۲- در صورت عدم ایفاء تعهد ارزی مؤسسه اعتباری موظف است پس از اتمام مهلت های مربوطه نسبت به ضبط وثایق (در صورت عدم نقدی بودن وثایق نسبت به نقد نمودن و ضبط) اقدام نموده و پس از یکسال به حساب بانک مرکزی (شماره ۸۰۰۰۳۰۰۰۰۱۰۲۶۶۲ شماره شبا ۸۰۰۰۳۰۰۰۰۱۰۲۶۶۲ به نام اداره سیاستها و مقررات ارزی - حساب تضمین پروانه سبز گمرکی نزد اداره معاملات ریالی) واریز نماید.

۳-۳- در اجرای مفاد بندهای (۹ و ۱۴) از قسمت کلیات بخش اول مجموعه مقررات ارزی، چنانچه از زمان ضبط وثایق توسط آن بانک تا زمان اعاده کامل ارز از سوی واردکننده کالا، کمتر از یکسال سپری شده باشد، وجوه مزبور صرفاً در حسابهای مؤسسه اعتباری بلوکه می‌گردد و پس از ایفاء تعهد به متقاضی عودت می‌گردد. لیکن در صورت عدم ایفاء تعهدات ارزی ظرف مهلت یکسال مورد اشاره، استرداد مبلغ جریمه مأخوذه موضوعیت ندارد و آن بانک مکلف است علاوه بر ضبط وجه التزام و واریز به حساب مربوطه نزد این بانک، اقدام حقوقی لازم جهت اعاده ارز دریافتی به سیستم بانکی را نیز معمول نماید.

۴- مابه‌التفاوت ریالی، تغییر گروه کالایی، تأخیر در ارائه اسناد و پروانه

در مواردی که متقاضی نسبت به ارائه پروانه گمرکی مطابق اقدام نموده، لیکن رفع تعهد ارزی منوط به اخذ مابه‌التفاوت نرخ ارز گردیده است، آن بانک می‌تولند در صورت اخذ وثایق و تضامین معتبر (حسب اعتبارسنجی صورت گرفته توسط آن بانک) و اخذ تعهد از واردکننده مبنی بر پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز

شماره: ۰۲/۱۱۷۱۳۲

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۱۰

مترتب در مهلت های تعیین شده، نسبت به ثبت پروانه گمرکی مزبور و صرفاً انجام عملیات تطبیق در سامانه رفع تعهد ارزی اقدام نماید. ضمناً در صورت عدم پرداخت مابه‌التفاوت متعلقه در مهلت تعیین شده، بایستی آن بانک مبادرت به لغو تطبیق و پیگیری مجدد تعهدات ایفا نشده در سامانه‌های مربوطه نماید.

۵- مصالحه ریالی با متعهدین ارزی ناشی از واردات کالا

(شامل عدم ارائه پروانه گمرکی - کسر تخلیه - بیش بود ارزش کالا)

به منظور تسهیل در امر تسویه تعهدات ارزی معوقه واردکنندگان کالا و باستناد مصوبه هیأت محترم وزیران، چگونگی موضوع انجام مصالحه ریالی و ضوابط آن به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

۱-۵- اطلاعات مورد نیاز جهت انجام مصالحه

بانک عامل می‌بایست ضمن اخذ و ارسال درخواست کتبی واردکنندگان کالا (اعم از خصوصی و دولتی) مبنی بر تمایل به انجام مصالحه ریالی، اطلاعات درخواستی مطابق فرم نمونه پیوست شماره (۵) را برای هر فقره به این بانک اعلام و ارسال نمایند:

۲-۵- چارچوب اجرائی مصالحه ریالی

تعهدات ارزی ایفاء نشده بخش خصوصی ناشی از عدم ارائه پروانه گمرکی ورود کالا، کسر تخلیه، بیش بود ارزش کالا که تاریخ واریز اسناد آنها از تاریخ شروع برقراری محدودیت ارزی (۵۷/۸/۲۳) لغایت ۱۳۷۷ باشد طبق جدول ضمیمه پیوست شماره (۶) و تعهدات ارزی ایفاء نشده بخش دولتی (وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، شرکتها و مؤسسات دولتی صرفنظر از سال ایجاد تعهد ارزی) و همچنین میزان تعهد براساس پیشنهادات موردی که توسط کمیته ویژه تسویه تعهدات ارزی دستگاههای اجرائی مستقر در این بانک ارائه خواهدگردید، مشمول طرح مصالحه ریالی قرار خواهند گرفت.

۳-۵- نحوه انجام مصالحه

۱-۳-۵- بررسی و اقدام بر روی کلیه درخواست‌های مصالحه پس از ارسال اطلاعات به این بانک همراه با دریافت مدارک و اطلاعات لازم و با تعیین و اعلام مبلغ مورد مصالحه به اداره دعاوی حقوقی این بانک انجام می‌پذیرد.

۲-۳-۵- چنانچه از بابت تعهدات ارزی کمتر از ده هزار دلار (مشمول بخشودگی طبق جدول) نیز درخواستی به آن بانک واصل گردد مراتب می‌بایست جهت انجام سایر اقدامات و اخذ تاییدیه نهایی به این بانک منعکس گردد.

شماره: ۰۲۵۹۶۸۹
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۰۸
پرست: نداورد

- بانک ملی ایران - مدیریت امور بین الملل
- بانک سپه - مدیریت امور بین الملل
- بانک تجارت - مدیریت امور بین الملل
- بانک ملت - مدیریت امور بین الملل
- بانک صادرات ایران - مدیریت امور بین الملل
- بانک کشاورزی - مدیریت امور بین الملل
- بانک رفاه کارگران - مدیریت امور اعتباری و بین الملل
- بانک صنعت و معدن - مدیریت امور بین الملل و تجهیز منابع
- بانک توسعه صادرات ایران - مدیریت امور بین الملل
- بانک مسکن - مدیریت امور بین الملل
- بانک کارآفرین - مدیریت امور بین الملل
- بانک یارسیان - مدیریت عملیات ارزی
- بانک اقتصاد نوین - مدیریت امور بین الملل
- بانک سامان - مدیریت امور بانکداری بین الملل
- بانک پاسارگاد - مدیریت امور بین الملل
- بانک سرمایه - مدیریت امور بین الملل
- یست بانک ایران - مدیریت امور بین الملل
- بانک سینا - مدیریت امور بین الملل
- بانک مشترک ایران و ونزوئلا - مدیریت امور بین الملل
- بانک توسعه تعاون - مدیریت امور بین الملل
- بانک تجارتمی ایران و اروپا - شعبه تهران
- بانک خاورمیانه - مدیریت امور بین الملل
- بانک شهر - مدیریت امور عملیات ارزی
- بانک دی - معاونت امور بین الملل و ارزی
- بانک گردشگری - مدیریت امور بین الملل
- اداره عملیات ارزی

با سلام،

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۷/۱۵۲۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۵ و نامه عمومی شماره ۹۹/۲۹۶۳۴۶ مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۸ و پیرویه‌های مربوطه و نامه عمومی شماره ۹۹/۳۹۴۸۱۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۹ و با عنایت به تصمیمات جلسه یکصد و هفتاد و هفتم مورخ ۱۳۹۹/۸/۶ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت (ایالاتی طی نامه‌های شماره ۹۰۸۲۹ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ و شماره ۳۳۹۷ مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۷ از سوی معاونت محترم اقتصادی رئیس جمهور، ضمن آن‌که تمییز بین تبصره ذیل بند (۱۰) از بخشنامه شماره ۹۷/۱۵۲۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۵ از تاریخ این نامه عمومی بدینوسیله نحوه تأمین ارز به منظور واردات مواد اولیه تحت رویه ورود موقت برای پردازش توسط شرکت‌های تولیدی با رعایت سایر ضوابط و مقررات ارزی به شرح ذیل جهت اجراء ابلاغ می‌گردد:

۱- انجام حواله ارزی، گشایش اعتبارات برات اسنادی از محل منابع ارزی واردکننده بابت ورود موقت برای پردازش نزد شبکه بانکی کشور در صورت تودیع ارز مربوطه نزد بانک عامل با اخذ مجوز از گمرک چ.ا.ا و انجام ثبت آماری در سامانه جامع تجارت میسر می‌باشد. در این راستا اخذ تأیید گواهی ثبت آماری معاملات ارزی مربوطه از سوی اداره نظارت ارز این بانک از محل منابع ارزی واردکننده الزامی خواهد بود.

۲- مهلت تسریع‌ارائه اسناد در این موارد ۶ ماه از تاریخ صدور حواله ارزی و یا گشایش ائبت برات اسنادی بوده و ضمناً مهلت ارائه پروانه گمرکی ورود و ترخیص موقت کالا بابت اعتبارات پروات اسنادی از تاریخ واریز اظهارنویسی

اسناد حمل (هرکدام مقدم باشد) حداکثر به مدت یک ماه و بابت حواله های ارزی از تاریخ صدور حواله ارزی حداکثر به مدت ۷ ماه خواهد بود. بدیهی است اخذ و تایق و تضامین کافی مقرر در تبصره ۴ ذیل بند «ی» بابت این موارد بر مبنای نرخ فروش ارز در روز صدور حواله ارزی اگشایش اعتبار اسنادی و یا ثبت برات اسنادی مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) الزامی بوده و در صورت عدم ارائه پروانه مورد بحث مطابق با شرایط ثبت آماری مربوطه و به میزان ارز تأمیننی ظرف مهلت مذکور و تایق و تضامین مأخوذه بایستی بلافاصله ضبط و با کسر هزینه های مترتب به حساب مربوطه نزد این بانک واریز گردد. همچنین در این موارد لازم است تعهدنامه های مربوطه در خصوص ارائه پروانه گمرکی و پرداخت و تایق مذکور به حساب این بانک در زمان مطالبه خدمت از آن بانک پس از انجام هماهنگی های لازم با بخش حقوقی آن بانک از واردکننده اخذ گردد.

۳- در خصوص مواردی که پیشتر حسب تبصره فوق الذکر پس از تأمین ارز از محل های تعیین شده با انجام ثبت سفارش مبادرت به واردات به صورت ورود موقت قبل از تاریخ این نامه عمومی نموده اند، رفع تعهد ارزی با دریافت پروانه ورود موقت و ارائه تأییدیه از گمرک ذیربط مبنی بر انجام صادرات از محل پروانه مذکور حداقل به میزان ارز تأمیننی امکان پذیر خواهد بود. در این موارد که ارز مربوطه از محل صادرات خود واردکننده یا از محل حساب ارزی (منابع ارزی) واردکننده تأمین گردیده است: اخذ مابه التفاوت نرخ ارز بابت تأخیر در ارائه اسناد حمل حواله های ارزی موضوعیت نخواهد داشت.

مقتضی است مراتب را به کلیه شعب و واحد های ارزی ذیربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نیز نظارت نمایند. ۵۲۵۳۲۶/

اداره سیاست ها و مقررات ارزی

سیدعلی شعبی ۶۰۱۷-۰۲
یحیی کیان ۶۰۱۹-۰۶

”بسمه تعالی“

شماره :

گواهی ورود کالا به منطقه آزاد و ویژه اقتصادی

ردیف:

مرکز امور مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

بانک..... بازگشت به نامه شماره ..... مورخ ..... بابت شرکت / آقای / خانم .....

..... به شناسه ملی / کد ملی .....

○ در اجرای تصویبنامه های شماره ۴۰۸۶۷/ت/۲۷۴۰۲ هـ مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۲۴ و ۴۰۸۳۲/ت/۳۱۵۵۸ هـ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۲۸

هیات محترم وزیران

○ در اجرای مصوبه شماره ..... مورخ ..... هیئت امنای حساب ذخیره ارزی / صندوق توسعه ملی

○ سایر .....

بدین وسیله گواهی می شود کالای مشروحه زیر :

شماره ابزار پرداخت (اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی)..... شماره پروفرما .....

شماره بارنامه حمل ..... کشور مبدأ حمل ..... ارزش کالای وارده (به ارزش معامله شده طبق

شرایط مندرج در اعتبار اسنادی) ..... به تعداد ..... وزن خالص و ناخالص .....

..... تعرفه گمرکی ..... بنام ..... در تاریخ ..... طبق مانیفیست/پروانه

ترانزیت شماره ..... صادره شرکت حمل و نقل/منطقه ..... توسط ..... وارد

و ارزش استنباطی آن به مبلغ ..... توسط سازمان منطقه تعیین شده و طی

قبض انبار شماره ..... به سایت عملیاتی ..... انتقال یافت.

امضاء ارزیاب گمرک منطقه آزاد / ویژه اقتصادی:

مدیر عامل سازمان منطقه :

مهر و امضاء مسئول گمرک منطقه آزاد / ویژه اقتصادی:

بسمه تعالی

«اعلامیه خرید ارز»

تاریخ:

شماره:

کد بانک نام بانک کد شعبه نام شعبه .....

گواهی می‌نماید که در تاریخ شمسی مطابق با میلادی

از آقای / شرکت: * کد خانم

کد	نوع ارز:	(به عدد)	مبلغ ارز:
نام		(به حروف)	

با نرخ (به ریال): معادل (به عدد): ریال

- بابت: ۱ رفع تعهد صدور کالا با شماره تعهد نامه ارزی:
- ۲ رفع تعهد صدور خدمات با شماره تعهد نامه ارزی:
- ۳ رفع تعهد واردات کالا با شماره اعتبار/برات اسنادی/حواله:
- ۴ سایر

بصورت: ۱ اسکناس ۲ حواله ۳ تراولرچک ۴ چک بانکی ۵ سایر:

خریداری شده و به حساب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز خواهد شد.

خریداری شده و به حساب این بانک واریز گردیده است.

شعبه
مهر و امضاء

بانک
تاریخ

* توضیح

برای فروشندگان از کدهای زیر استفاده گردد:

۱- اشخاص حقیقی ایرانی	۲- صادرکنندگان کالا	۳- صادرکنندگان خدمات
۴- توریست‌ها	۵- سفارتخانه‌ها و کنسولگریهای خارجی	۶- شرکتهای هواپیمایی خارجی
۷- شرکتهای کشتیرانی خارجی	۸- شرکتهای حمل و نقل زمینی خارجی	۹- دفاتر نمایندگی بانکهای خارجی
۱۰- دفاتر سازمانهای بین‌المللی	۱۱- سرمایه‌گذاری خارجی	۱۲- سایر شرکتهای خارجی
۱۳- ترانزیت	۱۴- شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (ایران ایر)	۱۷- شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران
۱۵- سایر شرکتهای هواپیمایی ایرانی	۱۶- سازمان هواپیمایی کشوری	۲۰- شرکتهای بیمه ایرانی
۱۸- سایر شرکتهای کشتیرانی ایرانی	۱۹- شرکتهای حمل و نقل زمینی ایرانی	۲۳- سایر
۲۱- رفع تعهدات واردات	۲۲- ضبط ضمانتنامه‌های ارزی	

پیوست شماره (۴)

مشخصات شناسنامه‌ای متعهد و آدرس	نوع کالا	نوع تعهد			شماره و تاریخ اعلامیه فروش ارز	تاریخ واریز اسناد	نرخ هم ارز ریالی (فی)	مبلغ (تعهد) باذکر نوع ارز	مبلغ کل باذکر نوع ارز	شماره	نحوه مالکیت		نام واردکننده
		گران‌نمایی	کسر تخفیه	عدم ارائه پروانه گمرکی							اعتبار/برات اسنادی/حواله	خصوصی	
									*****				
									*****				
									*****				
									*****				
									*****				
									*****				

پیوست شماره (۵)

ردیف	نام واردکننده	نحوه مالکیت		شماره	مبلغ کل اعتبار طبق اسناد با ذکر نوع ارز	مشخصات کالای اعتبار بلحاظ وزن/تعداد	نرخ هم ارز ریالی * (فی)	تاریخ واریز اسناد/اعلامیه فروش ارز	نوع تعهد			مبلغ تعهد با ذکر وزن/تعداد	نوع کالا	ملاحظات
		دولتی	خصوصی						اعتبار اسنادی/بروات اسنادی	پر وانه گمرکی	عدم ارائه			

* در صورتیکه تأمین ارز از محل فروش ارز سیستم بانکی نبوده، به منبع و یا منابع تأمین ارز اشاره شود.

پیوست شماره (۶)

جدول مصالحه با متعهدین ارزی ناشی از واردات کالا (عدم ارائه پروانه، کسر تخلیه، بیش بود ارزش کالا) برای معادل هر دلار امریکا به ریال

مجموع تعهدات ارزی ایفاء نشده تا سقف ۵۰۰.۰۰۰ دلار			مجموع تعهدات ارزی ایفاء نشده تا سقف ۱.۰۰۰.۰۰۰ دلار			کمتر از ۱۰.۰۰۰ دلار	سالهای تعهد
۲۵۰			۱۵۰			بخشوده	۱۳۵۷-۱۳۵۹
۴۰۰			۳۰۰			بخشوده	۱۳۶۲-۱۳۶۰
۵۵۰			۴۵۰			بخشوده	۱۳۶۵-۱۳۶۳
۷۰۰			۶۰۰			بخشوده	۱۳۶۸-۱۳۶۶
شناور	رقابتی	رسمی	شناور	رقابتی	رسمی	بخشوده	۱۳۷۱-۱۳۶۹
۱۰۰	۷۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰	۶۰۰	۸۰۰		
۱۰۰	۹۵۰	۱۲۰۰	۱۰۰	۸۰۰	۱۰۰۰		
						بخشوده	۱۳۷۷-۱۳۷۲

* برای مبالغ بالاتر از یک میلیون دلار تعهدات مربوط به بخش خصوصی تا سقف دو میلیون دلار، مبالغ وجه المصلحه مندرج در جدول فوق ۱/۵ برابر خواهد بود.

* بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای سقفهای بالاتر از دو میلیون دلار و همچنین مواردی که پرونده مطروحه (صرفنظر از میزان تعهد) از طرف مراجع قضایی منجر به صدور حکم قطعی گردیده است بطور موردی پیشنهاد مصالحه ارائه خواهد نمود.

* در مواردیکه بانک مرکزی جهت پیگیری پرونده در مراجع قضایی هزینه دادرسی پرداخت نموده است واردکننده ملزم به استرداد آن خواهد بود.

بسمه تعالی

تعهدنامه مربوط به ورود و ترخیص کالای اعتبار/برات اسنادی/حواله
«از گمرکات کشور»

اینجانب، نام ..... نام خانوادگی..... فرزند .....

به شماره شناسنامه: ..... صادره از: .....

مدیر شرکت .....

(درمورد شرکتها مشخصات کامل مدیرعامل یا نماینده شرکت با ذکر شماره ثبت شرکتها)

به نشانی .....

دارنده کارت بازرگانی .....

اعلام می‌نمایم که کالای مربوط به اعتبار/برات اسنادی/حواله ارزی به شماره .....

که پروانه گمرکی ورود کالا به شماره .....

به آن شعبه ارائه شده بطور کامل (چه از لحاظ کمی و کیفی) و بدون هیچگونه کسری از گمرک .....

ترخیص گردیده‌لذا چنانچه برای بلنک گشایش کننده/پرداخت کننده محرز گردد که پروانه‌های گمرکی ورود کالا ارائه شده با کالای مورد اعتبار/برات اسنادی/حواله مطابقت نداشته و یا مربوط به آن نباشد، بانک گشاینده/پرداخت کننده و بانک مرکزی محق به پیگیری موضوع از طریق مراجع قانونی خواهند بود و تعهد می‌نمایم که پاسخگوی مطالبات بانک باشم و به بانک حق می‌دهم که طبق مقررات نسبت به ممنوعیت خروج از کشور و لغو کارت بازرگانی و تعقیب کیفری اینجانب اقدام نماید.

محل مهر و امضاء

بدینوسیله صحت امضای متعهد/متعهدین گواهی می‌گردد.

شعبه

بانک

محل مهر و امضاء